

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 296
din 10.05.2017

Dosar nr: 49/2017

Petiția nr: 440/26.01.2017

Petentă: Comunitatea Bisericilor Creștine Baptiste Oltenia

Reclamată: Instituția Primarului comunei Tălpași, județul Dolj

Obiect: inexistența unui cimitir public care ar permite înmormântarea persoanelor de alt cult decât cele care au propriile cimitire

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul petentei

1.1.1. Comunitatea Bisericilor Creștine Baptiste Oltenia,

I. 2. Numele și sediul reclamatei

1.2.1. Instituția Primarului comunei Tălpași, județul Dolj, Primăria Tălpași

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenta consideră discriminatorie inexistența unui cimitir public care ar permite înmormântarea persoanelor de alt cult decât cele care au propriile cimitire.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile au fost citate (filele 11-12 din dosar) pentru data de 21.02.2017 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

3.4. La audierea din 21.02.2017 părțile nu s-au prezentat.

3.5. S-a solicitat punct de vedere din partea Secretariatului de Stat pentru Culte (fila 13 din dosar).

3.6. S-au comunicat petentei punctele de vedere depuse la dosar, fiind solicitate concluzii scrise (fila 41 din dosar).

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentei

4.1.1. Petenta, prin petiția înregistrată cu **nr. 440/26.01.2017** (filele 1-3 din dosar), arată că, în urma decesului unei persoane aparținând cultului baptist, autoritatea publică locală reclamată nu a găsit o soluție pentru înmormântare în localitate, chiar dacă o persoană privată a propus înmormântarea respectivei persoane pe propriul teren, a respectivei persoane decedate. Ulterior reclamata și-a exprimat acordul pentru înființarea unui cimitir baptist. Nu s-a aflat dacă cimitirul în care se dorea înmormântarea este al autorității locale reclamate sau al Bisericii Ortodoxe Române. Solicită constatarea discriminării și obligarea reclamatului să publice soluția în presă.

A depus la dosar înscrisuri (filele 4-10 din dosar).

4.2. Susținerile reclamatei

4.2.1. Reclamata, prin adresa înregistrată la CNCD cu nr. **955/17.02.2017** (filele 14-17 din dosar) arată că persoana aparținând cultului baptist nu a putut fi înmormântată în cimitirul ortodox. Urmează să se înființeze un cimitir al cultului baptist.

A depus la dosar înscrisuri (filele 18-26 din dosar).

Al doilea exemplar filele 27-34 din dosar.

4.3. Susținerile Secretariatului de Stat pentru Culte

4.3.1. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 1015/21.02.2017** (filele 35-36 din dosar) Secretariatul de Stat pentru Culte arată că petenta nu s-a adresat acestei instituții pentru soluționarea problemei. Art. 28 alin. 1 din Legea nr. 489/2006 prevede că autoritățile administrației publice locale au obligația de a înființa cimitire comunale, respectiv orășenești, în fiecare localitate.

4.4. Susținerile Parohiei Tălpași

Parohia Tălpași, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 1080/23.02.2017** (filele 37-38 din dosar, înscrisuri filele 39-40), fără solicitare, a trimis un punct de vedere la dosar prin care arată motivele pentru care persoana decedată nu a fost înmormântată în cimitirul ortodox unde s-a solicitat inițial înmormântarea.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director constată că autoritatea publică locală nu a înființat un cimitir comunal conform prevederilor legale.

5.2. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă,*

naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

5.3. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.4. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”).

5.5. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.6. În hotărârea dată în cazul **Thlimmenos împotriva Greciei** din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

5.7. În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

5.8. Colegiul director constată că există o diferențiere între persoana decedată de cult ortodox din localitatea Tălpași, care poate fi înmormântat în localitate, și persoana decedată de cult baptist, care nu.

5.9. Criteriul de diferențiere este cel al religiei.

5.10. Dreptul atins este cel al exercitării libertății religioase, garantată prin **Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor**, inclusiv prin garantarea dreptului la înmormântare, într-un cimitir comunal, pentru persoanele care nu fac parte dintr-un cult care are propriul cimitir.

5.11. Astfel neînființarea unui cimitir comunal, conform prevederilor legale din anul 2006 (de peste 10 ani), reprezintă discriminare întrucât este o excludere pe bază de religie care are ca efect înlăturarea recunoașterii, folosinței și exercitării, în condiții de egalitate, a libertății religioase.

5.12. Art. 2 alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000** stabilește: „Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o

comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale”.

5.13. Colegiul director constată comportamentul pasiv al reclamatei care, prin efectele pe care le generează, defavorizează în mod nejustificat persoanele aparținând cultului baptist. În consecință sunt incidente prevederile art. 2 alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000**.

5.14. Conform art. 26 din **O.G. nr. 137/2000**:

„(1) Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.

(2) Consiliul sau, după caz, instanța de judecată poate obliga partea care a săvârșit fapta de discriminare să publice, în mass-media, un rezumat al hotărârii de constatare, respectiv al sentinței judecătorești.”

5.15. Colegiul director aplică amenda contravențională de 2.000 lei față de Instituția Primarului comunei Tălpași, județul Dolj, Primăria Tălpași, având în vedere următoarele aspecte:

a) discriminarea a vizat o comunitate;

b) reclamatul este o autoritate publică locală, care are atribuții privind respectarea drepturilor omului, depunând jurământ în acest sens;

c) reclamatul nu a respectat o prevedere legală extrem de clară de peste 10 ani, afectând astfel drepturile cetățenilor din localitate pe o perioadă lungă;

d) în locul soluției legale de a înființa un cimitir comunal, reclamatul a propus reprezentanților cultului baptist să obțină autorizații pentru un nou cimitir, ceea ce eventual soluționează problemele persoanelor aparținând acestui cult, dar nu problema generală (pot exista și persoane de alt cult sau atei în comunitate);

e) Directivele Uniunii Europene în domeniu (ex. **Directiva Consiliului 2000/43/CE**, prin art. 15) și jurisprudența Curții Europene de Justiție solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante; o amendă mai mică nu ar fi efectivă și descurajantă, o amendă mai mare ar fi neproporțională cu scopul urmărit.

5.16. Reclamatul este obligat să publice un rezumat al prezentei hotărâri în presa județeană din Dolj.

5.17. Colegiul director recomandă reclamatului să înființeze un cimitir comunal în fiecare localitate care aparține de comună, conform prevederilor **Legii nr. 489/2006**.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Neînființarea unui cimitir comunal reprezintă discriminare conform prevederilor art. 2 alin. 1 și 4 din **O.G. nr. 137/2000**;

2. Sancționează reclamata cu amendă contravențională de 2.000 lei, conform art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;

3. Obligă reclamata să publice un rezumat al hotărârii în presa județeană din Dolj, conform art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;

4. Recomandă reclamatului să înființeze cimitirul comunal conform prevederilor **Legii nr. 489/2006**;

5. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților, Secretariatului de Stat pentru Culte și Administrației Județene a Finanțelor Publice Dolj (pentru executarea plății amenzii).

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Amenda se va achita la Administrația Județeană a Finanțelor Publice Dolj, dovada plății și a publicării rezumatului hotărârii în presă se va trimite către CNCD în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar CNCD va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 11.05.2017

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: Haller István